

BO DEDIŠČINA BLAGOR ALI PREKLETSTVO?

Se strinjate, da so otroci naše največje bogastvo? Le kdo jim ne bi želel pomagati pri zagotavljanju varne in preskrbljene prihodnosti?! A dediščina ni vedno samo veselje in sreča. Dedičem, ki na prenos niso (bili) pripravljeni, lahko dediščina pomeni tudi (pre) veliko breme in skrbi.

Kako lahko pripravite dediče na prenos premoženja in s tem povezano odgovornosti ter kako se po možnosti izogniti konfliktom, ki lahko pri delitvi nastanejo, oz. kako jih razrešiti, pišemo v nadaljevanju.

Govorimo predvsem o medgeneracijskem prenosu premoženja v dobro stoječih, praviloma podjetniških družinah. Tukaj je na aktualnih oblikovalcih in nosilcih premoženja glavna naloga, da bodo pravočasno in na pravi način pripravili naslednjo generacijo za prevzem, ne samo premoženja, temveč tudi vrednot, odnosa, zaveze in znanja, ki spadajo k upravljanju z opazno dediščino.

Priprava je več kot pol opravljenega dela

Razume se, da je ključna priprava naslednje generacije, čim prej in čim bolj temeljito. Tukaj gre za celovit splet znanja in veščin, ki jih mora naslednja generacija osvojiti, preden prevzame vaje v svoje roke. Če poudarimo samo najpomembnejše, začnemo že pri zelo mladih otrocih z vzgojo tako, da se na njih prenesejo vrednote, ki jih želimo prenesti na naslednjo generacijo. Nadaljuje se z uvajanjem otrok v gospodarjenje s premoženjem. Ne glede na to, ali so to družinsko podjetje, deleži v več podjetjih ali kar koli drugega. Otroke je treba glede na njihovo starost in sposobnosti postopoma vključevati v upravljanje s premoženjem. Najprej naj zgoj opazujejo, nato jim postopoma, paralelno (pre) dajemo tako teoretična kot tudi praktična znanja ter tudi konkretne naloge in odgovornost.

Že v 15. in 16. stoletju je tudi v naših krajih

obstajala praksa, da so tistega, ki je bil izbranc za prevzem kmetije ali obrti, za nekaj časa poslali »v svet služiti«, da bi si tako nabral prepotrebne izkušnje in znanja, kako bi se dalo kaj narediti še bolje in tako uvesti novosti za napredek. Podrobna praksa je priporočljiva tudi danes.

tako v osnovnih in srednjih šolah lepo zaživela iniciativa »Mladi in denar«, v okviru katere se v obliki krožka učijo osnov upravljanja z denarjem, naložbami, podjetništvom in premoženjem na splošno. Na voljo je že tudi nekaj »splošnih šol naložbenih financ in podjetništva« za najstnike. Izvajajo se tudi individualni programi

Ne čakajte predolgo

Že iz zgoraj zapisanega je jasno, da se mora prenosni proces dogajati postopoma in praktično od otroških let. Z otroki se odkrito pogovarjajte o nasledstvu in njihovi vlogi v upravljanju družinskega premoženja ali tudi podjetja.

Kako do znanja

Na srečo smo v Sloveniji v zadnjih 20 letih dobili kar nekaj precej kakovostnih knjig o upravljanju premoženja tudi v slovenščini, knjig in vsebin na spletu v tujih jezikih je v izobilju. Seveda pa to ni dovolj, saj je treba predvsem mlade voditi z vzorom in skupnim učenjem v za to organiziranih skupinah. V zadnjih petih letih je

izobraževanje za prevzemnike, ki so oblikovani po vsakokratni potrebi.

Usodne napake

Najhujša napaka, ki jo naredijo vodje družine, je preprosto ta, da se z drugimi člani družine o nasledstvu enostavno ne pogovarjajo. Tudi sami ga ne načrtujejo in se obnašajo, kot da bodo večno vodili družino. Zato prepogosto, a tipično slovensko, pride ob delitvi dediščine do resnih sporov, ki lahko povsem razdrejo odnose med starši in/ali sorojenci. A o tem več v naslednji številki.